

KRISPLAN

**Plan och åtgärder
vid en krissituation**

**Föräldrakooperativet Käpphästen
2021-2022**

Krisplan Förskolan Käpphästen reviderad september 2021
Av Rektor och personalgruppen

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
2. Krisgruppens ansvar	3
2.2 Åtgärd vid krissituation	3
2.3 Dokumentation och utvärdering	4
3. Brand – Rädda, larma, släck	5
4. Otjänlig lokal	6
5. Barn som inte blir hämtade	6
5.1 Barn blir hämtat av annan person än vårdnadshavare	6
5.2 Barn blir hämtat av påverkad person	7
6. Barn försvinner eller förs bort	7
7. Allvarlig skada – Första hjälpen	8
7.1 HLR och luftvägsstopp	8
7.2 Första hjälpen olika sjukdomstillstånd	8
8. Dödsfall	10
9. Misstanke om övergrepp eller att barn far illa	11
10. Övriga händelser som kan leda till en kris	11
11. Efter arbetstid – vad gäller då?	11
12. Hur hanterar vi externa medier?	11
13. Telefonlista för akutärenden	12
Bilagor: Barn- HLR	
Luftvägsstopp	
Tillbudsrapport	

1. Bakgrund

En kris uppstår i regel snabbt och oväntat. Kriser kräver en omedelbar åtgärd och ett snabbt agerande. De dagliga rutinerna på förskolan räcker oftast inte till i en krissituation, som ofta kräver handlingskraft under en kort och intensiv period. Syftet med krisplanen är att vägleda personalen och att göra det lättare att agera i en krissituation. Kommunikation är viktigt under en krissituation och hur vi agerar samt hur vi i personalen informerar barn och föräldrar är av stor betydelse för hur verksamheten och framför allt barnen påverkas av det som sker.

Mål vi strävar efter vid en krissituation:

- Ansvarstagande bland personalen med tydlig och öppen kommunikation.
- Ett lugnt och metodiskt agerande.
- Att minimera oro bland barn, personal och vårdnadshavare.
- Att verksamheten bedrivs vidare så opåverkat som möjligt.
- Att minimera skadan.

Samtliga i personalen ska läsa igenom krisplanen och alla föräldrar ska ha tillgång till dokumentet. På vardera avdelningen samt på kontoret ska det finnas ett lättillgängligt exemplar av krisplanen, som även tas med vid utflykter. Samtliga i krisgruppen förväntas även ha snabb tillgång till planen och aktuella telefonlistor.

2. Krisgruppens ansvar

Krisgruppen består av styrelseordförande, personalansvarig och rektor. Krisgruppen avgör om ytterligare personer ska tillkallas vid en krissituation, beroende på händelsens karaktär. Krisgruppen ansvarar även för att identifiera förebyggande åtgärder och att vid behov revidera krisplanen. Gruppen ska informera nyanställd personal och nya föräldrar om planens innehåll.

Om en krissituation uppstår ansvarar krisgruppen för att leda och hantera krisen, efter det att personalen agerat och tillkallat krisgruppen. Gruppen har det övergripande ansvaret att informera personal, föräldrar och barn om det inträffade, samt andra intressenter som exempelvis myndigheter. Barnen informeras i samråd med personalen och eventuellt annan expertis.

2.2 Åtgärd vid krissituation

Vid en krissituation kontakter gruppen vårdnadshavare enligt aktuell telefonlista. Om krisgruppen inte får kontakt med vårdnadshavare eller annan anhörig rådgör gruppen med personalen om barnet lämpligast tas om hand av personalen eller en annan medlemsfamilj i kooperativet tills vårdnadshavarna nås.

Vid behov anordnar krisgruppen informationsmöten och kontakter myndigheter angående ersättningslokal och eventuell sanering/ renovering. I samråd med personalen beslutar krisgruppen om när och hur verksamheten kan återupptas. Hur länge förskolan behöver vara stängd avgörs från fall till fall. Krisgruppen ska även avgöra om det finns behov av extern hjälp för exempelvis personlig krishantering, som t.ex. läkare, psykolog eller religiös ledare.

2.3 Dokumentation och utvärdering

I en krissituation ska händelseförloppet och åtgärder dokumenteras, vilket är krisgruppens ansvar. Detta för att kunna göra en grundlig utvärdering av händelseförloppet och insatserna. I dokumentationen ska det klart och tydligt framgå:

- Tidpunkt.
- Vad har hänt?
- Hur uppstod situationen?
- Varför uppstod situationen?
- Vem är inblandad?

Därefter kan beslut fattas om hur vi i framtiden kan förebygga och undvika att liknande situationer uppstår. Krisgruppen bör snabbt se till att personalen som var med vid olyckstillbudet får chans att återge sin bild av händelseförloppet, eventuellt i samråd med expertis.

3. Brand – Rädda, larma, släck

Utrymningsplan:

1. Personalen på plats på respektive avdelning bestämmer snabbt vem som gör vad – **En går först och en går sist.**
2. **Lämna lokalen**, få ut alla barn lugnt och metodiskt. **Räkna barnen!**
Den som går först leder ut barnen och den som går sist och kollar att alla barn är ute ser till att minst en mobiltelefon är med.
3. Rektor går sist (om närvarande) och kollar alla utrymmen så att inget barn gömt sig samt tar med sig rektorsmobilen vid dörren.
4. Alla barn och all personal går till **trappan vid dungen** nedanför förskolan. Barnen sätter sig på trappan. **Räkna barnen!**
5. Bedöm om någon i personalen kan starta släckningsarbetet.
6. En i personalen ringer **112:**

Berätta vem du är och vad som har hänt.

Adress: Förskolan Käpphästen
Lyckselevägen 31-33
162 67 Vällingby

Vägbeskrivning: Åk fram till korsningen Abiskovägen och Lyckselevägen, åk upp på gångvägen till förskolan.

➤ **Följ instruktionerna du får från larmcentralen!**

7. En i personalen **kontaktar krisgruppen:**

8. Krisgruppen kontaktar alla föräldrar och rådgör om vilka åtgärder som ska vidtas, se "krisgruppens ansvar".

4. Otjänlig lokal

Förskolans lokaler kan behöva utrymmas av andra anledningar än brand, som t.ex. elavbrott, vattenläckage eller värmeavbrott.

Åtgärd:

- Bedöm situationen – Far barnen illa?
- Ring hyresvärdens VEGA. Redogör för situationen och be om hjälp.
Tel. 08-29 40 80 eller 073- 375 34 30.
- Kontakta krisgruppen. Redogör för situationen och besluta i samråd om lokalen behöver utrymmas och verksamheten avbrytas.
- Vid behov, utrym lokalen lugnt och metodiskt.
- Krisgruppen kontaktar övriga vårdnadshavare. (Se krisgruppens ansvar).

5. Barn som inte blir hämtade

Om något inträffar som förhindrar vårdnadshavare att hämta sitt barn på förskolan är det viktigt att förhålla sig till följande information:

- Om vårdnadshavare inser att överenskommen tid för hämtning inte går att passa, kontakta förskolan omgående och informera oss om att ni är sena.
- Om barnet inte blivit hämtat på överenskommen tid kontaktar personalen barnets vårdnadshavare efter 30 minuter eller senast kl.17.00. Om barnets vårdnadshavare inte svarar kontaktar pedagogerna annan anhörig person till barnet.
- Om pedagogerna inte får kontakt med vårdnadshavare/ annan anhörig person kontaktas krisgruppen för att informeras om situationen. Krisgruppen samt personalen rådgör om vilka åtgärder som ska vidtas:
  1. *Barnet följer med en pedagog hem.*
  2. *Barnet hämtas av en annan familj inom kooperativet.*
  3. *Socialjouren kontaktas och hämtar barnet.*
- Krisgruppen får info om var barnet befinner sig, adress och telefonnummer.

5.1 Barn blir hämtat av annan person än vårdnadshavare

Vårdnadshavare ska alltid meddela personalen om barnet kommer att hämtas av en annan person än dem själva. Om familjen har olika personer som lämnar och hämtar, be familjen presentera dem eller lämna fotografier på berörda personer till personalen.

Om inte vårdnadshavare har informerat personalen om hämtningen:

- Ta kontakt med barnets vårdnadshavare innan utlämning.
- Lämna aldrig ut ett barn utan godkännande av vårdnadshavare.
- Be eventuellt att få se legitimation.

5.2 Barn blir hämtat av påverkad person

- Gör en bedömning om barnet ska lämnas ut eller ej.
- Tala med personen och försök avstyra hämtningen.
- Handla så odramatiskt som möjligt och tänk på barnet i första hand.
- Kontakta vårdnadshavare eller annan kontaktperson.
- Se "Barn som inte blir hämtade".

6. Barn försvinner eller förs bort

Alla i personalen har ett ansvar att räkna barnen under den pågående verksamheten, både inomhus, på gården och särskilt viktigt under utflykter.

Åtgärder:

- **Ring 112 – Kontakta polisen och berätta vad som har hänt.**
- Rådgör med polisen om sökandet utifrån vilken årstid det är, barnets ålder och var ni befinner er.
- Uppge även barnets namn, kontaktperson och telefonnummer.
- Om du misstänker att barnet blivit bortfört, berätta det för polisen.
- Kontakta vårdnadshavaren – fråga vart barnet ofta rör sig.
- **Leta efter barnet! Leta snabbt och intensivt.**
- Alla som har möjlighet från personalen ger sig ut och letar, övrig personal tar hand om barnen som är kvar.
- Återsamling efter 10 minuter om barnet inte hittats före det.
- Utse en i personalen som organiserar letandet om inte rektor är på plats.

Om barnet inte hittas:

- Kontakta krisgruppen, som avgör om övriga föräldrar ska kontaktas för att delta i sökandet.
- Krisgruppen informerar övriga föräldrar, se "krisgruppens ansvar" och avgör om verksamheten behöver avbrytas.
- **Fortsätt leta!** När polisen är på plats organiserar de det fortsatta sökandet.

Tänk på:

- Vad var klockan när man upptäckte att barnet var borta?
- Stäm av med kollegor och barn om någon har sett något som har med försvinnandet att göra.
- Vilka kläder hade barnet på sig?
- Var och när sågs barnet senast?
- Brukar barnet gå undan och var brukar man hitta barnet i så fall?
- Finns det anledning att tro att barnet har blivit bortfört?

Hur barn upplever att gå vilse:

1-3 år

- De förstår inte att de gått vilse.
- De har en obefintlig orienteringsförmåga.
- De går omkring utan mål.

3-6 år

- De förflyttar sig långt på kort tid.
- De uppfattar att de gått vilse samt försöker ta sig hem.

7. Allvarlig skada – Första hjälpen

En allvarlig skada kan t.ex. uppstå då barnet ramlar och gör sig illa eller sätter något i halsen.

7.1 HLR och luftvägsstopp

Minnesregel:

- Kontrollera livstecken – Är personen vid medvetande? Andas personen?
- Larma – Ring 112.
- Ge första hjälpen – Starta hjärt- och lungräddning eller första hjälpen vid luftvägsstopp om personen inte andas. **Se bilagor!**

När du ringer 112:

- Berätta vem du är och beskriv vad som har hänt.
- Tala om vem du är och varifrån du ringer.

Adress: Lyckselevägen 33

Vägbeskrivning: Åk fram till korsningen Abiskovägen och Lyckselevägen, åk upp på gångvägen till förskolan.

- **Följ instruktionerna du får från larmcentralen!**

7.2 Första hjälpen olika sjukdomstillstånd

- **Hjärnskakning:** Barn slår ofta i huvudet och oftast är det inte någon fara. Det kan vara svårt att veta om ett barn har fått en hjärnskakning eftersom de ofta inte vet om de har förlorat medvetande. Ring däremot vårdcentral eller akutmottagning om ett barn slagit i huvudet kraftigt! Vanliga symtom är, huvudvärk, yrsel, illamående, kräkningar, minnesförlust, förvirring och onaturlig trötthet. Symtomen kommer ibland först efter flera timmar så håll uppsikt över barnet.

- **Små sår:** Grundläggande för all sårvård är att du ska tvätta rent och skydda såret från smuts och kläder eller annat som kan skava.
- **Större sår/blödningar:** Ta bort eventuell täckande klädsel. Du ska försöka stoppa blödningen om såret blöder. Det kan du göra genom att trycka en ihoprullad kompress eller något annat rent tygstycke mot såret. Blödningen minskar också om du håller den skadade kroppsdel högt. Alla sår måste rengöras noggrant. Det kan finnas jord, grus, glas eller annat i såret.
- **Ytlig brännskada:** Kyl i **svalt** vatten fem till tio minuter. Ta inte bort fastbrända kläder då det kan skada underliggande vävnader. Använd aldrig is eller snö för att kyla ner en brännskada, det skadar mer än det hjälper.
- **Förgiftning:** Ring Giftinformationscentralen på telefon 010-456 6700 eller 112 om det är akut. Framkalla aldrig kräkning utan att först kontakta Giftinformationscentralen. Kräkning behövs sällan utan kan tvärtom förvärra skadan.
- **Stänk i ögat:** Skölj med vatten i några minuter. Vid stänk av frätande ämnen rekommenderas sköljning i minst 20 minuter.
- **Getingstick:** Kyl stickstället, lokala besvär som svullnad och rodnad samt värk och klåda kan uppstå. Kontakta sjukvården vid tecken på allmänpåverkan (t.ex. illamående, matthet, svullna läppar och ögon, klåda, andningsbesvär), stick i mun eller svalg eller om personen tidigare reagerat allergiskt vid insektsbett.
- **Ormbett:** En ormbiten person ska alltid uppsöka sjukvård. Bettet gör ofta ont och visar sig som två små prickar bredvid varandra på huden. Det är vanligt att det uppstår en blåaktig svullnad runt bettet.
- **Epilepsi:** Ring 112 om anfallet varat i mer än två minuter. När anfallet väl startat är det inte mycket den som har epilepsi kan göra själv. Därför är det viktigt att personer i omgivningen vet vad de ska göra vid ett anfall:
  - Lossa kläder som sitter tätt i halsen.
  - Lägg något mjukt under huvudet om den som fått ett anfall ligger på hårt underlag.
  - Försök inte hålla emot om en arm eller ett ben på den som har epilepsi rycker i krampanfallet.
  - Lägg personen i stabilt sidoläge när kramperna är över.
  - Stanna kvar tills anfallet är över så att den som har epilepsi kan berätta hur hen vill bli hjälpt.
  - Det är också bra om du tittar på klockan så att du vet hur länge anfallet varat.

- **Astma:** Astma är en sjukdom i luftvägarna som gör att det ibland blir svårt att andas. Om barnet har infektionsastma får hen enbart besvär vid förkylningar och infektioner i luftvägarna. Andningen blir tung, ofta pipande och barnet får svårt att andas. Om barnet har astma och plötsligt får svårt att andas, och den egna medicinen inte hjälper, ska ni söka vård direkt på en vårdcentral eller en akutmottagning.

(Källa: Vårdguiden 1177)

Övriga åtgärder:

- En eller två pedagoger stannar hos barnet som är skadat/ personalen som är skadad. Alla andra barn lämnar olycksplatsen tillsammans med övrig personal.
- Kontakta barnets vårdnadshavare/ personalens anhöriga och berätta vad som har hänt och vad som hittills har gjorts.
- Kontakta krisgruppen, som avgör om övriga vårdnadshavare ska kontaktas och verksamheten brytas. Se "krisgruppens ansvar".

8. Dödsfall

Oväntade dödsfall genom hastigt insjuknande eller olycka drabbar alla som en chock, eftersom man inte har haft tid på sig att mentalt förbereda sig. Innan dödsfallet är officiellt bekräftat av en läkare och vidareförmedlat till krisgruppen ska händelsen hanteras som en allvarlig olycka, se avsnittet "allvarlig skada".

Barns dödsfall:

Efter att dödsfallet har bekräftats av föräldrarna ska krisgruppen samlas och planera, eventuellt i samråd med expertis, hur och när det inträffade ska berättas för personalen, övriga föräldrar och barnen.

Krisgruppen och personalen ska så snart som möjligt utvärdera behovet av extern hjälp för krisbearbetning för såväl personal, barn och föräldrar.

En gemensam minnesstund ska skapas för barnen på förskolan och övriga vårdnadshavare erbjuds att delta.

Föräldrars dödsfall:

Då föräldrars dödsfall blir känt informeras krisgruppen. Familjens önskemål respekteras när det gäller att informera om dödsfallet.

Personals dödsfall:

Krisgruppen samlas och beslutar hur information ges till personalen, barnen och familjerna på förskolan samt beslutar om eventuell minnesstund.

9. Misstanke om övergrepp eller att barn far illa

Alla som får veta att ett barn far illa är skyldiga att anmäla det till socialtjänsten. Det gäller även vid misstanke att barnet riskerar att fara illa. Detta framgår av 14 kap. 1 § socialtjänstlagen och 29 kap 13 § skollagen. (Skolverket 2017)

Åtgärder:

- Prata med Rektor om dina misstankar. Rektor ska inte bedöma sanningshalten i misstankarna utan direkt göra en orosanmälan till socialtjänsten i den kommun där barnet bor. Anmälan kan göras per telefon, brev, e-post eller fax. Den som anmäler kan ej vara anonym.
- Rektor avgör om krisgruppen ska informeras.
- Om en i personalen misstänks ska misstankarna polisanmälas. Krisgruppen sammankallas och rådgör om hur vårdnadshavare ska informeras och om personen ska vara kvar på förskolan.

10. Övriga händelser som kan leda till en kris

Det finns andra händelser som kan leda till en krissituation eller skapa ogynnsamma följder för förskolan och verksamheten. Om någon misstänker brottslig och oriktig verksamhet eller missförhållanden och misskötsel ska detta omgående tas upp med krisgruppen, som rådgör om vilka åtgärder som ska vidtas.

11. Efter arbetstid – vad gäller då?

Om något händer utanför arbetstid ska personen som först får reda på vad som har hänt kontakta krisgruppen. Krisgruppen samlas och rådgör om vilka åtgärder som ska vidtas, se "krisgruppens ansvar".

12. Hur hanterar vi externa medier?

En krissituation kan leda till att massmedierna visar intresse. För att kunna ge en samstämmig bild ska journalistkontakten koordineras via krisgruppen, som utser en talesperson.

Var och en har rätt att uttala sig som enskild person, men bör alltid rådgöra med krisgruppen och kunna stå till svars för sina uttalanden. Det är av stor vikt att visa hänsyn till såväl barn, personal och vårdnadshavare som till verksamheten.

13. Telefonlista för akutärenden

SOS-alarm: 112

Polisen: 114 14

Giftinformationscentralen: 010-456 6700

Barnakuten vid Danderyds sjukhus: 08-123 565 00

Astrid Lindgrens barnsjukhus i Solna: 08-517 700 00

St Eriks ögonsjukhus: 08-672 31 00

Närakuten Brommaplan: 08-123 407 50

Vårdguiden: 1177

Socialjouren i Hässelby-Vällingby: 08-508 400 00

Stadsdelsförvaltningen Hässelby-Vällingby: 08-508 400 00

E-post: hässelby-vallingby@stockholm.se

BRIS: 116 111

[Redacted]

[Redacted]

Krisplanen har reviderats i samarbete med personalen på Käpphästen och därefter fastställts av rektor och styrelsens ordförande i samråd med Utbildningsförvaltningen.

[Redacted]

Barn-HLR

Hjärt-lungräddning barn

BARN 0-1 ÅR

Medvetslös?

Skapa öppen luftväg
Andas?

Ingen eller onormal andning
Ge 5 inblåsningar

Gör HLR:
**30 bröstkompressioner
och 2 inblåsningar**
Utför HLR under en minut

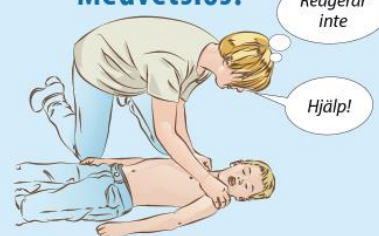

Tryck 4 cm - blås till bröstkorgen höjs

Fortsätt HLR
När hjärtstartare finns- anslut och följ råd

BARN 1 ÅR TILL PUBERTET

Medvetslös?

Skapa öppen luftväg
Andas?

Ingen eller onormal andning
Ge 5 inblåsningar

Gör HLR:
**30 bröstkompressioner
och 2 inblåsningar**
Utför HLR under en minut

Tryck 5 cm - blås till bröstkorgen höjs

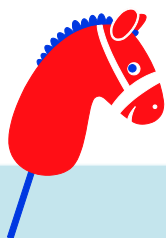
Fortsätt HLR
När hjärtstartare finns- anslut och följ råd

Larma 112

Håll kvar kontakten med
larmcentralen
Använd telefonens
högtalarfunktion

BARN När barn drabbas av hjärtstopp beror det oftast på att de inte kunnat andas under en kortare eller längre tid. Ge barnet fem inblåsningar direkt och starta sedan hjärtlungräddning, HLR med omväxlande 30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar under cirka en minut innan du larmar 112 om ingen annan larmat. Fortsätt HLR 30:2.

VUXNA När vuxna drabbas av plötsligt hjärtstopp beror det oftast på livshotande rytmrubbningar i hjärtat. Larma direkt för att få hjärtstartare på plats. Starta hjärtlungräddning, HLR med omväxlande 30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar 30:2. När hjärtstartare finns - anslut och följ råd.

LUFTVÄGSSTOPP

Andas, hostar eller talar

Uppmana att hosta, kontrollera andning

Vid medvetande, kan inte andas, hosta eller tala

BARN UNDER 1 ÅR

5 ryggslag

5 brösttryck

Titta i munnen

Utför ryggslag och brösttryck växelvis så länge som barnet är vid medvetande eller tills barnet andas normalt.
Larma 112 efter ca en minut.

BARN ÖVER 1 ÅR / VUXNA

5 ryggslag

5 buktryck

Utför ryggslag och buktryck växelvis så länge personen är vid medvetande eller tills personen andas normalt.

Medvetslös, ingen andning

Larma 112, starta HLR

BARN

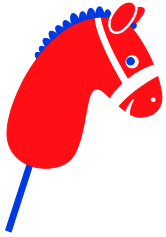
Ge 5 inblåsningar och starta hjärt-lungräddning, HLR, med omväxlande 30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar (sjukvårdspersonal 15:2).
Titta i munnen innan inblåsning.

VUXNA

Starta hjärt-lungräddning, HLR, med omväxlande 30 bröstkompressioner och 2 inblåsningar.
Titta i munnen innan inblåsning.

Fortsätt HLR tills personen andas normalt eller tills ambulanspersonal tar över.

TILLBUDSRAPPORT

Datum:..... Tidpunkt: .....

Barn: .....

Närvarande personal: .....

Vad har hänt?

Följder av incidenten/ åtgärder som gjordes:

Hur kan detta förhindras/ förebyggas?

.....
Förskolechef

.....
Vårdnadshavare

